

4 ANIDURATA
PROIECTULUI**17**PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

PESTE 920 MILIOANEVALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE**PESTE 7.2 MILIOANE**BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ**11**SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE**15**ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI**11**STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE#integritypact
@EU_Regional
@TI_EU<http://europa.eu/!Qn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

#IntegrityPactsRO

Newsletter nr. 17 / Mai 2018

Proiect finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul
acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene.

Pactele de Integritate (Integrity Pacts) reprezintă un acord între o instituție publică și o companie/un grup de companii participante la un proces de achiziție publică. Acest acord implică angajamentul părților de a se abține de la a plăti, oferi, solicita sau promite mită, trafic de influență sau orice alte forme de coluziune pe parcursul procesului de achiziție. Totodată instituie o formă de transparentizare a achiziției, prin facilitarea accesului unei terțe părți la proces, în calitate de monitor independent. Monitorul este de regulă o organizație a societății civile, iar monitorizarea se poate desfășura de la începutul procesului de achiziție și până la finalizarea implementării contractului.

Atenție la noile schimbări aduse legislației în domeniul achizițiilor publice

Legislația privind achizițiile publice a fost modificată prin ordonanța de urgență nr. 45/2018, publicată în Monitorul Oficial din 6 iunie 2018, scopul declarant al acestor schimbări fiind "perfecționarea și flexibilizarea sistemului achizițiilor publice". În acest număr al #IntegrityPactsRO prezentăm principalele modificări aduse prin OUG următoarelor acte normative: Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice; Legea 99/2016 privind achizițiile sectoriale; Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică.

Principalele noutăți aduse în Legea nr. 98/2016

- ⇒ Ofertele devin confidențiale până la data finalizării evaluării, față de prevederea anterioară ce le considera confidențiale până la deschiderea lor, ceea ce ar fi permis monitorului independent din societatea civilă să monitorizeze și procesul de verificare și evaluare a ofertelor în cadrul Pactelor de Integritate.
- Această modificare aduce un risc suplimentar, deoarece izolează comisia de evaluare de orice monitorizare, opacitatea reprezentând un pericol pentru integritatea procedurilor.

- ⇒ Autoritățile contractante mai pot utiliza criteriul prețului cel mai scăzut pentru atribuirea unui contract numai în situația în care achiziționează produse, servicii sau lucrări cu valoare estimată sub pragul ce impune publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Această prevedere limitează riscul de a achiziționa produse, servicii sau lucrări de calitate slabă, crescând eficacitatea achizițiilor.
- ⇒ Sunt clarificate termenele la dispoziția autorității contractante pentru a răspunde întrebărilor de clarificare venite de la operatorii economici.
- ⇒ Pentru a asigura implementarea în continuare a unor contracte care se confruntă cu dificultăți obiective și pentru asigurarea eficienței investițiilor publice sunt instituite noi reguli privind modificarea contractelor de achiziție publică, în condiții și limite clar stabilite.
- ⇒ Sunt introduse reguli privind achiziționarea de urgență a unor produse, servicii sau lucrări, în paralel cu demararea unei proceduri de achiziție pentru acele necesități similare care nu sunt urgente.
- ⇒ Se creează premisele pentru simplificarea și eficientizarea sistemului de control al achizițiilor și eliminarea deciziilor contradictorii ale instituțiilor cu atribuții în domeniul achizițiilor publice.

Principalele modificări aduse Legii 99/2016 privind achizițiile sectoriale

- ⇒ Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se realizează ex-post doar de către Curtea de Conturi, iar ANAP nu mai are atribuții în acest sens.
- ⇒ Se modifică procedura pentru atribuirea contractelor sectoriale/acordurilor-cadru sau organizarea concursurilor de soluții cu o valoare estimată egală sau mai mare de 4.502.000 lei, pentru contractele sectoriale de servicii care au ca obiect servicii sociale și alte servicii specifice, (prevăzute în anexa 2 din lege).
- ⇒ Contractele care nu presupun plăți către contractant și în cadrul cărora contractantul este remunerat pe baza tarifelor reglementate sunt exceptate de la aplicarea legii 99/2016.

Principalele modificări aduse Legii nr.101/2016 privind remediile și căile de atac ref. atribuirea contractelor

- ⇒ Prevederile privind notificarea prealabilă se abrogă.
- ⇒ Termenul de soluționare a contestației a fost redus, prin optarea pentru zilele calendaristice, în loc de zilele lucrătoare pentru analiza/ soluționarea pe fond a acesteia.
- ⇒ A fost clarificat tipul de soluții pe care le poate pronunța Consiliul pentru Soluționarea Contestațiilor (CNSC).
- ⇒ „În situația în care contestația vizează rezultatul procedurii de atribuire și se dispune reevaluarea ofertelor, Consiliul va indica în mod clar și precis limitele reevaluării, respectiv identitatea ofertelor care fac obiectul reevaluării, etapa/etapele procedurii de atribuire vizată/vizate de reevaluare și măsurile concrete pe care le va adopta autoritatea contractantă în cadrul reevaluării.”
- ⇒ Pentru asigurarea celerității în realizarea investițiilor publice, se prevede că formularea unei contestații nu suspendă termenul de așteptare pentru încheierea acordului-cadru/contractului.
- ⇒ *Se introduc cauțiuni de până la 2% din valoarea estimată/stabilită a contractului de achiziție publică pentru contestațiile depuse la CNSC sau la instanța de judecată.*

În ciuda faptului că intenția declarată a acestei cauțiuni este cea de a limita întârzierile din achizițiile publice generate de contestațiile nejustificate, reglementarea introdusă prin OUG 45/2018 prezintă riscuri pentru procesul de prevenire a corupției și ordinea constituțională. Potrivit art. 21 alin (4) din Constituția României, „*jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite*”, însă cauțiunea constituie o taxă reținută temporar pentru examinarea contestației de către CNSC, organ de jurisdicție specială administrativă. Se limitează astfel accesul liber la justiție așa cum este garantat de Constituție. În acest context, un IMM care nu dispune de fonduri pe care să le poată imobiliza pentru o contestație nu va avea posibilitatea să se apere în fața posibilelor abuzuri ale autorității contractante.

TITLUL PROIECTULUI: *Pactele de Integritate – Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene*

Scop: Reducerea riscurilor de corupție în achizițiile publice, prin implementarea unui mecanism de control civil în proiectele finanțate din fonduri europene.

Obiective: Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate din fonduri europene structurale și de coeziune, prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate în România. Crearea revendicării de responsabilitate socială în contractele publice mari precum și deprinderea unor lecții învățate, cu scopul unei viitoare replicări și propagări a Pactelor de Integritate.

Parteneri: Proiectul este coordonat de Secretariatul Transparency International, în parteneriat cu alte 15 organizații din 11 state: România, Italia, Polonia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia.

Perioada de implementare: Aprilie 2016 – Septembrie 2019

**Principalele rezultate urmărite de Guvernul României
prin ordonanța de urgență 45/2018**

- ⇒ Se elimină dublul control și deciziile contradictorii între autoritățile statului.
- ⇒ Prin eliminarea comunicării rezultatelor parțiale se reduce numărul contestațiilor care pot bloca începerea derulării contractului.
- ⇒ Se clarifică procedura și se scurtează timpul necesar realizării investițiilor prin parteneriat public-privat sau prin concesiuni.
- ⇒ Descurajarea contestațiilor nejustificate, prin: introducerea cauțiunii pentru depunerea contestațiilor la CNSC, respectiv prin introducerea unei taxe pentru depunerea plângerii la Curtea de Apel.

Principalele deficiențe ale ordonanței de urgență 45/2018

- ⇒ Limitează accesul monitorilor independenți din societatea civilă la procesul de verificare și evaluare a ofertelor.
- ⇒ Limitează accesul IMM la remedii prin introducerea unor cauțiuni substanțiale la formularea contestațiilor.
- ⇒ Prevederile privind cauțiunile pentru contestațiile formulate la CNSC încalcă art.21 alin(4) din Constituție.

Recomandări

În procesul legislativ de aprobare a ordonanței de urgență sau, pentru ca modificările să intre în vigoare cât mai repede, printr-o ordonanță de urgență de corectare, recomandăm:

⇒ Renunțarea la modificările aduse art.65 alin.(2) din Legea nr.98/2016 și art.79 alin.(2) din Legea nr. 99/2016, referitoare la confidențialitatea ofertelor pe parcursul procesului de evaluare sau, cel puțin, includerea unei excepții referitoare la monitorul independent în cadrul Pactelor de Integritate, astfel încât să fie posibilă realizarea unei monitorizări adecvate a procesului de verificare și evaluare a ofertelor.

⇒ Renunțarea la cauțiunea solicitată pentru contestațiile formulate la CNSC, având în vedere că prevederea este neconstituțională și limitează posibilitatea de semnalare a unor greșeli sau abuzuri ale autorității contractante, prin descurajarea contestațiilor, atât atunci când sunt neîntemeiate, cât și atunci când sunt întemeiate.

Transparency International România

Bld.Gh.Magheru nr. 28-30, etaj 3,
010336 București, România
Tel: +4 031 6606 000/Fax +4 031 6606 006
office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/
www.facebook.com/transparencyRO

Institutul pentru Politici Publice

Str. Alexandrina nr. 19
București, România
Telefon și Fax +4 021 212 31 26
office@ipp.ro
http://www.ipp.ro/
www.facebook.com/@InstitutulPoliticiPublice